

Tạo động lực mới cho ngành dầu khí từ cơ chế, chính sách đặc thù

08:41 28/01/2026

Việc sửa đổi Luật Dầu khí đang được đặt ra như một yêu cầu cấp thiết nhằm tháo gỡ những điểm nghẽn pháp lý, tạo động lực mới cho ngành dầu khí phát triển bền vững, hiệu quả, qua đó đóng góp tích cực cho tăng trưởng kinh tế, bảo đảm an ninh năng lượng và chủ quyền quốc gia trên biển. Dự thảo Luật Dầu khí (sửa đổi) do Bộ Công Thương chủ trì xây dựng tập trung vào năm nhóm chính sách lớn, hướng tới hoàn thiện khung pháp lý đồng bộ, hiện đại, phù hợp với bối cảnh mới.

Theo Bộ Công Thương, trong quá trình triển khai Luật Dầu khí năm 2022, hoạt động dầu khí đã phát sinh nhiều vướng mắc, bất cập. Một số vấn đề mang tính nguyên tắc, đặc thù của ngành dầu khí chưa được quy định đầy đủ; trong khi đó, nhiều nội dung thường xuyên xuyên biên động lại được luật hóa cứng nhắc, không còn phù hợp với thực tiễn. Bên cạnh đó, sự phát triển nhanh của khoa học – công nghệ, xu hướng chuyển dịch năng lượng, yêu cầu phát triển chuỗi giá trị dầu khí và năng lượng ngoài khơi, gắn với dịch vụ dầu khí kỹ thuật cao, đặt ra đòi hỏi phải tiếp tục bổ sung, hoàn thiện các quy định pháp luật liên quan.

Khởi thông nguồn lực, phát triển ngành dầu khí thành trụ cột kinh tế

Trong bối cảnh công tác tìm kiếm, thăm dò và khai thác dầu khí ngày càng khó khăn, chi phí đầu tư lớn, rủi ro cao, việc xây dựng các cơ chế, chính sách mang tính đặc thù được xem là giải pháp quan trọng nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho Tập đoàn Công nghiệp – Năng lượng Quốc gia Việt Nam và các nhà thầu nâng cao hiệu quả đầu tư, gia tăng sản lượng khai thác, khởi thông nguồn lực và tạo động lực tăng trưởng mới cho nền kinh tế.

Luật Dầu khí (sửa đổi) được xây dựng với mục tiêu bảo đảm hoạt động điều tra cơ bản về dầu khí và khai thác dầu khí an toàn cho con người và tài sản; nâng cao hiệu quả sử dụng tài nguyên gắn với bảo vệ môi trường, ứng phó biến đổi khí hậu, bảo tồn đa dạng sinh học; đồng thời hài hòa lợi ích của Nhà nước và nhà đầu tư trên cơ sở tôn trọng độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ và an ninh quốc gia của Việt Nam. Việc hoàn thiện luật cũng nhằm hạn chế tối đa sự chồng chéo, thiếu rõ ràng giữa các quy định pháp luật có liên quan.

Trên cơ sở đó, Bộ Công Thương đề xuất năm nhóm chính sách lớn. Cụ thể, nhóm chính sách thứ nhất tập trung hoàn thiện, đơn giản hóa thủ tục hành chính, tăng cường phân quyền trong thẩm định, phê duyệt các bước triển khai điều tra cơ bản và hoạt động dầu khí. Nhóm chính sách thứ hai bổ sung, hoàn thiện các quy định về hợp đồng dầu khí theo hướng linh hoạt, phù hợp thông lệ quốc tế. Nhóm thứ ba là hoàn thiện cơ chế ưu đãi đầu tư nhằm thu hút nguồn lực trong và ngoài nước. Nhóm thứ tư hướng tới phát triển chuỗi giá trị dầu khí, bao gồm dịch vụ dầu khí kỹ thuật cao và năng lượng ngoài khơi. Nhóm chính sách thứ năm xây dựng khung pháp lý cho giảm phát thải khí nhà kính, thu giữ

và lưu trữ carbon trong hoạt động dầu khí.

Tại phiên họp Hội đồng thẩm định chính sách Luật Dầu khí (sửa đổi) ngày 26/1, các thành viên Hội đồng thống nhất cao về sự cần thiết ban hành luật. Nhiều ý kiến nhấn mạnh dầu khí không chỉ là lĩnh vực kinh tế mà còn gắn chặt với quốc phòng – an ninh, do đó cần tiếp tục hoàn thiện khung pháp lý đồng bộ với các luật liên quan, làm rõ cơ chế ưu đãi, trách nhiệm của các chủ thể trong toàn bộ chuỗi hoạt động dầu khí.

Theo Thứ trưởng Bộ Tư pháp Nguyễn Thanh Tịnh khẳng định năm nhóm chính sách trong dự thảo luật có ý nghĩa quan trọng đối với định hướng phát triển ngành dầu khí trong giai đoạn tới. Thứ trưởng đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo tiếp tục đánh giá kỹ kết quả thực hiện Luật Dầu khí hiện hành, tăng cường tham vấn chuyên gia, nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế và vận dụng các nghị quyết lớn của Bộ Chính trị để xây dựng cơ chế đặc thù, đưa ngành dầu khí Việt Nam phát triển theo hướng mũi nhọn, hiện đại và có sức cạnh tranh quốc tế.

Nam Sơn (t/h)